

Kapitalne inicjatywy

Kapitałne inicjatywy

Dobre Praktyki Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie kujawsko-pomorskim

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Toruń 2013

Szanowni Państwo,

Z wielką przyjemnością i satysfakcją zapraszam do lektury przewodnika poświęconego dobrym praktykom w realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie kujawsko-pomorskim. Przykłady zawarte w niniejszej publikacji prezentują przemiany zachodzące wśród mieszkańców regionu dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego. Różnorodność projektów i form wsparcia została przedstawiona przez pryzmat ich uczestników i problemów jakim stawili czoła. Budującym jest fakt, iż dzięki ludzkiej sile i determinacji możemy urzeczywistniać wspólne marzenia, a każda złotówka z budżetu naszego województwa, jak również ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego jest wydawana w tak efektywny sposób. Projekty realizowane w ramach komponentu regionalnego POKL są tego najlepszym przykładem. To tzw. „dobre praktyki” czyli projekty godne naśladowania.

Uczestnicy tych przedsięwzięć chcą się rozwijać, są gotowi podejmować nowe wyzwania, zmieniać i tworzyć. Inwestycja w człowieka przynosi wymierne efekty!

Zapraszam do zapoznania się z opisami najlepszych praktyk. Ich lektura z pewnością będzie inspirująca, może też zmotywować do realizacji kolejnych inicjatyw.

Piotr Ciesielni

Wstęp

„Człowiek, najlepsza inwestycja” to hasło Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, pojawiające się w kontekście wszystkich działań realizowanych dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego. Co ono właściwie oznacza? Jakie znaczenie ma czynnik ludzki w działalności Unii Europejskiej i dlaczego tak duża ilość pieniędzy przeznaczana jest na inwestowanie właśnie w kapitał ludzki? W niniejszej publikacji pragniemy odpowiedzieć na te pytania, przybliżając problemy mieszkańców naszego regionu i pokazując sposoby ich rozwiązywania dzięki projektom realizowanym ze środków unijnych.

Adresatami działań przeprowadzanych dzięki POKL są często osoby bezrobotne, niepełnosprawne oraz wykluczone społecznie. Unijne pieniądze pozwalają również na wspieranie oświaty, organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców i pracowników, a wszystko po to, by każdy z nas niezależnie od wieku, wykształcenia, czy miejsca zamieszkania mógł w pełni wykorzystywać swoje możliwości.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki realizowany jest przez samorządy. W naszym województwie Instytucją Pośredniczącą w wykonywaniu jego założeń jest Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego, który wraz z Wojewódzkim Urzędem Pracy oraz Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu wspiera mieszkańców naszego regionu w sposób kompleksowy.

Spis treści

Wstęp 5

Każdy może pracować

Aktywni po 50-tce
Academia Iberica - Szkoła Języków
Obcych Alicja Stankiewicz
POKL Poddziałanie 8.1.1

s. 10

Szkoła po szkole 3
Powiat Bydgoski
POKL Działanie 9.2.

s. 12

POKL dla rozwoju przedsiębiorczości

Autostrada kompetencji
i umiejętności
Powiat Żniński
POKL Działanie 9.2

s. 14

Masz pomysł – załóż firmę
Toruńska Agencja
Rozwoju Regionalnego S.A.
POKL Działanie 6.2

s. 18

Włocławskie Centrum Wsparcia
Ekonomii Społecznej, Spółdzielnia
socjalna Free Way Centrum Edu-
kacji i Kultury „Zenit” inż. Ryszard
Girczyc POKL Poddziałanie 7.2.2

s. 20

Optymalizacja procesów produkcji
Intermetal i rozwój kompetencji
pracowników Inter Metal Sp. z o.o.
POKL Poddziałanie 8.1.1

s. 22

POKL na obszarach wiejskich

Aktywność szansą na zatrudnienie
Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Zbicznie
POKL Poddziałanie 7.1.1

s. 26

Nowy zawód - Nowa szansa dla
rolników i mieszkańców wsi Kujaw
i Pomorza Kujawsko-Pomorski Ośro-
dek Doradztwa Rolniczego w Mini-
kowie POKL Poddziałanie 8.1.2

s. 28

Przedszkolak poznaje świat
Gmina Golub-Dobrzyń
POKL Poddziałanie 9.1.1

s. 30

Wsparcie osób niepełnosprawnych

Na fali sukcesu – podniesienie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych Centrum Samorządności i Regionalizmu POKL Poddziałanie 6.1.1
s. 34

Akademia Rozwoju Oddział Kujawsko - Pomorski Polskiego Związku Głuchych POKL Poddziałanie 7.2.1
s. 36

Zawsze niech będzie słońce, zawsze niech będzie niebo, zawsze niech będą ja Centrum Edukacji ANWISZ s.c. Niepubliczne Przedszkole „Dom Małego Skrzata” POKL Poddziałanie 9.1.1
s. 38

Odkryj swój talent! Urząd Gminy w Aleksandrowie Kujawskim POKL Działanie 6.3.
s. 42

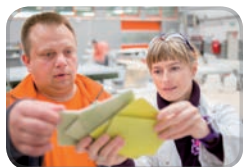

Być pilotem? To możliwe! Aeroklub Włocławski im. Stanisława Skarżyńskiego we Włocławku POKL Poddziałanie 8.1.1
s. 44

Mały artysta na wsi i w mieście II Przedszkole Niepubliczne „Bim-Bam-Bino” Hanna Nogajska & Magda Łęgowska s.c. POKL Poddziałania 9.1.1
s. 46

Wiedza źródłem sukcesu

Staż sukcesem naukowca – II edycja Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości POKL Poddziałanie 8.2.1
s. 50

PI-PWP inLAB - Innowacyjne laboratorium współpracy nauki i biznesu Polskie Towarzystwo Ekonomiczne oddział w Bydgoszczy POKL Poddziałanie 8.2.1
s. 52

Nowoczesna fizjoterapia - z teorią w praktykę Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży w Toruniu POKL Poddziałanie 8.1.1
s. 56

Szkolnictwo zawodowe podstawą rozwoju Powiatu Mogileńskiego – III Powiat Mogileński POKL Działanie 9.2
s. 56

POKL dla najmłodszych

SOS tu przedszkole jest Gmina Miasta Rypin POKL Poddziałanie 9.1.1
s. 60

Dobre Przedszkole Dobry start Gmina i Miasto Janikowo POKL Poddziałanie 9.1.1
s. 62

Każdy może pracować

Aktywni po 50-tce

Academia Iberica - Szkoła Języków Obcych Alicja Stankiewicz

POKL Poddziałanie 8.1.1

Nigdy nie jest za późno na rozwój! To hasło przyświecało uczestnikom projektu, którzy z własnej inicjatywy zapragnęli poprawić swoje kompetencje językowe oraz umiejętności obsługi komputera. Wsparciem objęto grupę osób w wieku 50+. Dodatkowe efekty realizacji projektu to m.in. wzmocnienie świadomości nt. korzyści wynikających z rozwijania kompetencji kluczowych. Dzięki indywidualnym spotkaniom z doradcą zawodowym udało się zaplanować ścieżki kariery i dostosować je do aktualnych oczekiwań rynku pracy poprzez wzrost motywacji do samodoskonalenia, pokonywania barier związanych z wiekiem oraz umiejętność określenia własnego potencjału.

Szkoła po szkole 3

Powiat Bydgoski

POKL Działanie 9.2.

Trzecia już odsłona cieszącego się ogromną popularnością projektu Szkoła po szkole to realizowana na obszarze powiatu bydgoskiego inicjatywa ukierunkowana na dostosowanie szkolnictwa zawodowego do aktualnego zapotrzebowania rynku pracy. Cztery szkoły zawodowe zaangażowane w projekt, współpracując z lokalnymi przedsiębiorcami umożliwiły swoim uczniom i absolwentom nabycie cennego doświadczenia i praktycznych umiejętności. Założenia projektu realizowane były poprzez zajęcia pozalekcyjne, odbywanie praktyk zawodowych oraz wyjazdy do zakładów pracy związanych z wyuczonym zawodem. Ponadto w celu umożliwienia dostępu do nowoczesnych technologii i pomocy dydaktycznych w ramach projektu zakupiono m.in.: komputery i inny sprzęt informatyczny, maszynę do cięcia, sprzęt RTV, książki.

Autostrada kompetencji i umiejętności

Powiat Żniński

POKL Działanie 9.2

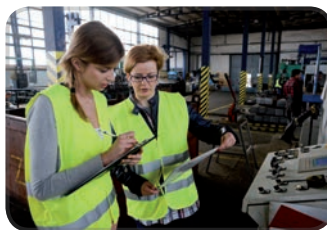
Kolejnym projektem stawiającym sobie za cel dopasowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy była realizowana przez powiat żniński Autostrada kompetencji i umiejętności. Zaplanowanie ścieżki rozwoju poprzez uzyskanie dodatkowych umiejętności i kwalifikacji zapewniających elastyczność poruszania się po rynku pracy stanowiło główne założenie realizowanego projektu. Pomocą objęto czternaście szkół zawodowych. Aby podnieść efektywność kształcenia w tych placówkach postanowiono wprowadzić innowacyjne formy nauczania i oceniania, a także wyjazdy studyjne. W ramach projektu grupa 300 uczniów skorzystała z szansy nawiązania współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami poprzez internetową platformę umożliwiającą kontakt pomiędzy uczniem, szkołą a przedsiębiorcami.

POKL dla rozwoju przedsiębiorczości

Masz pomysł – załóż firmę

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

POKL Działanie 6.2

Masz pomysł – załóż firmę to projekt zrealizowany przez Toruńską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. Jednym z jego uczestników był Pan Mirosław Luda, który dzięki unijnemu wsparciu mógł założyć własną kuźnię kowalstwa artystycznego. Pomoc obejmowała szkolenia i warsztaty w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz doradztwo zawodowe. Pan Mirosław otrzymał także bezzwrotne środki na rozpoczęcie działalności oraz wsparcie pomostowe. Kuźnia założona dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego to doskonały przykład łączenia pasji z pracą zawodową, który pokazuje, że dzięki determinacji można urzeczywistnić swoje marzenia.

Kowalstwo i rzeźba od dawna są moją pasją. I choć zawód kowala nie jest zajęciem łatwym i powszechnym, uprawianie go, daje mi wiele satysfakcji – Mirosław Luda

Włocławskie Centrum Wsparcia Ekonomii Społecznej, Spółdzielnia socjalna Free Way Centrum Edukacji i Kultury „Zenit” inż. Ryszard Girczyc POKL Poddziałanie 7.2.2

Promocja integracji społecznej i pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem to jedno z istotnych zadań POKL, które przejawiają się w wielu różnorodnych inicjatywach. Jedną z nich jest projekt zainicjowany przez Centrum Edukacji i Kultury „Zenit”, w ramach którego 112 osób dowiedziało się jak stworzyć i prowadzić spółdzielnię socjalną. Tego typu działalność to szansa m.in. dla osób bezrobotnych. Spółdzielnia pozwala im pracować w grupie na zasadach podobnych do tych, na jakich funkcjonują organizacje pozarządowe. Działalność kulturalno-oświatowa może łączyć się tutaj z przedsiębiorczością. Bezpośrednie zarządzanie i osobista praca na rzecz spółdzielni pozwoliła osobom objętym projektem przeciwdziałać skutkom wykluczenia społecznego.

„Filiżanka bez uszka” to kawiarnia artystyczna utworzona przez spółdzielnię Free Way. Miejsce to urzekło klientów swoją wyjątkowością oferując m.in. domowe ciasta i chleb, soki wyciskane ze świeżych owoców oraz wyszukane mieszanki kaw i herbat. Free Way to jednak nie tylko kawiarnia. We wrześniu 2012 r. rozpoczęły się zajęcia pilates. Spółdzielnia świadczy także usługi kosmetyczne i cateringowe. Doskonały smak oferowanych wypieków, sprawił, że Panie prowadzące spółdzielnię zostały poproszone o przeprowadzenie warsztatów cukierniczych, w trakcie których uczestniczki uczyły się wypiekać, przygotowywać i ozdabiać ciasta i desery. Kawiarnia skupia wokół siebie lokalnych artystów i muzyków. Przyczynia się także do rozwoju lokalnych inicjatyw, takich jak koncerty, wystawy, wieczorki poetyckie i popołudnia z wierszem dla dzieci. Wkrótce oferta spółdzielni zostanie poszerzona o zajęcia relaksacyjne z elementami jogi.

Działalność spółdzielni daje podwójną korzyść – mówi pani prezes. - Z jednej strony zaspokaja podstawowe potrzeby jej członków, a więc zatrudnienie i możliwości zarobku, a z drugiej wspomaga rozwój lokalnego biznesu przez wprowadzenie na rynek nowych produktów czy usług, i to w konkurencyjnych cenach.

Optimalizacja procesów produkcji Intermetal i rozwój kompetencji pracowników

Inter Metal Sp. z o.o.

POKL Poddziałanie 8.1.1

Współczesne procesy produkcyjne są coraz bardziej skomplikowane. Jednocześnie klienci oczekują produktów o wysokiej jakości, przy jak najniższej cenie. Aby sprostać wymaganiom rynku właściciele firm muszą zadbać, by produkcja była jak najbardziej optymalna. Lean Manufacturing – pojęcie będące zagadnieniem kluczowym w omawianym projekcie, to system zarządzania, dzięki któremu zasoby przedsiębiorstwa będą wykorzystywane w najbardziej efektywny sposób. Wdrożenie tego systemu jest podstawowym założeniem projektu realizowanego w firmie Inter Metal Sp. z o.o., będącej beneficjentem pomocy z POKL. Dzięki przeprowadzonym działaniom 100 pracowników wszystkich szczebli firmy nabyło wiedzę i umiejętności niezbędne do wprowadzenia nowoczesnego sposobu gospodarowania zasobami firmy działającej w branży drogowej.

POKL na obszarach wiejskich

Aktywność szansą na zatrudnienie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie

POKL Poddziałanie 7.1.1

Stymulowanie pozytywnych zmian na rynku pracy i pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym to dwa istotne obszary działalności Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Połączenie tych priorytetów znalazło odzwierciedlenie w projekcie „Aktywność szansą na zatrudnienie” zrealizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie. Inicjatywa ta miała na celu udzielenie wsparcia osobom z grupy wiekowej 15-64 zagrożonym ubóstwem, bezdomnością i trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Dzięki pozyskanym środkom możliwe było przeprowadzenie szkoleń i kursów, które umożliwiły osobom biorącym udział w projekcie podniesienie ich kwalifikacji i zdobycie nowych umiejętności. Uczestnicy wzięli również udział w spotkaniach z psychologiem i doradcą zawodowym. Dzięki Programowi Aktywności Lokalnej udało się również sfinansować place zabaw dla dzieci we wsiach Brzezinki i Ciche.

Nowy zawód - Nowa szansa dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie

POKL Poddziałanie 8.1.2

Współczesny rynek pracy jest niezwykle wymagający, co zmusza do nieustannej gotowości na zmiany i doskonalenia swoich umiejętności. Problem ten dotyczy również rolników i mieszkańców wsi. Niezależnie od wykonywanego zawodu konieczność zmiany branży i dotychczasowego źródła utrzymania stanowi bardzo trudną decyzję. Dzięki kursom i szkoleniom Program Operacyjny Kapitał Ludzki umożliwił mieszkańcom terenów wiejskich zdobywanie umiejętności i kwalifikacji w zawodach pozarolniczych, a co za tym idzie określenie innego niż tradycyjny modelu kariery, polegającego na odejściu od rolnictwa i znalezieniu zatrudnienia w ośrodkach miejskich. Projekt „Nowy zawód - Nowa szansa dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza” stanowił również doskonały przykład przenikania się i wzajemnego uzupełniania unijnych funduszy. Jak się bowiem okazuje, możliwość uzyskania wsparcia finansowego w szeroko pojętym sektorze rolnictwa i wsi nie ogranicza się jedynie do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Przedszkolak poznaje świat

Gmina Golub-Dobrzyń

POKL Poddziałanie 9.1.1

Projekt realizowany przez gminę wiejską Golub-Dobrzyń dotyczący edukacji przedszkolnej w szczególności sposób koncentrował się na pomocy dzieciom z terenów wiejskich. Zaplanowano otwarcie dwóch nowych ośrodków oraz powiększenie zakresu oferowanych usług w istniejącym przedszkolu, dzięki czemu opieką objęto blisko 120 najmłodszych. Inicjatywa wpłynęła pozytywnie na wyrównywanie szans edukacyjnych, przyczyniła się również do wzrostu jakości usług edukacyjnych świadczonych na terenie gminy. Dzięki projektowi dzieci mogły uczestniczyć w zajęciach oraz imprezach okolicznościowych, których celem były m.in. poprawa umiejętności komunikowania się, zwiększenie szacunku i otwartości na innych oraz rozwój kompetencji językowych maluchów.

Wsparcie osób niepełnosprawnych

Na fali sukcesu – podniesienie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Centrum Samorządności i Regionalizmu

POKL Poddziałanie 6.1.1

Na fali sukcesu to hasło mające zmotywować osoby niepełnosprawne do podjęcia zatrudnienia. Projekt zatytułowany w ten sposób realizowany był przez Centrum Samorządności i Regionalizmu na terenie powiatów wrocławskiego i lipnowskiego. By osiągnąć sukces uczestnicy projektu korzystali z indywidualnego doradztwa zawodowego i psychologicznego, a także warsztatów z efektywnej komunikacji społecznej. Osoby niepełnosprawne miały okazję nauczyć się projektowania stron internetowych, florystyki i zdobnictwa z elementami szycia i obsługi recepcji.

Dodatkowo przewidziano kursy kadrowo-płacowe i kursy dla pracowników administracyjnych. Wszyscy uczestnicy projektu poprawili swoje zdolności komunikacyjne i umiejętności korzystania z nowych technologii komputerowych.

Akademia Rozwoju

Oddział Kujawsko - Pomorski Polskiego Związku Głuchych

POKL Poddziałanie 7.2.1

Akademia rozwoju to projekt skierowany do osób niepełnosprawnych, bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, głównie z terenów wiejskich. Inicjatywa ta przyczyniła się do poprawy ich sytuacji społeczno-zawodowej. Wsparciem objęto 48 kobiet i 32 mężczyzn. Poprzez rozwój kompetencji i podnoszenie kwalifikacji osoby te znacznie zwiększyły swoje szanse na podjęcie pracy. Uczestnicy uzyskali wsparcie doradców zawodowych, psychologów, pracowników socjalnych i prawników. Pozwoliło to na przyswojenie zasad funkcjonujących na rynku pracy, zapoznanie się z procesem poszukiwania pracy i ułatwienie powrotu do życia zawodowego.

Zawsze niech będzie słońce, zawsze niech będzie niebo,
zawsze niech będę ja

Centrum Edukacji ANWISZ s.c. Niepubliczne Przedszkole

„Dom Małego Skrzata”

POKL Poddziałanie 9.1.1

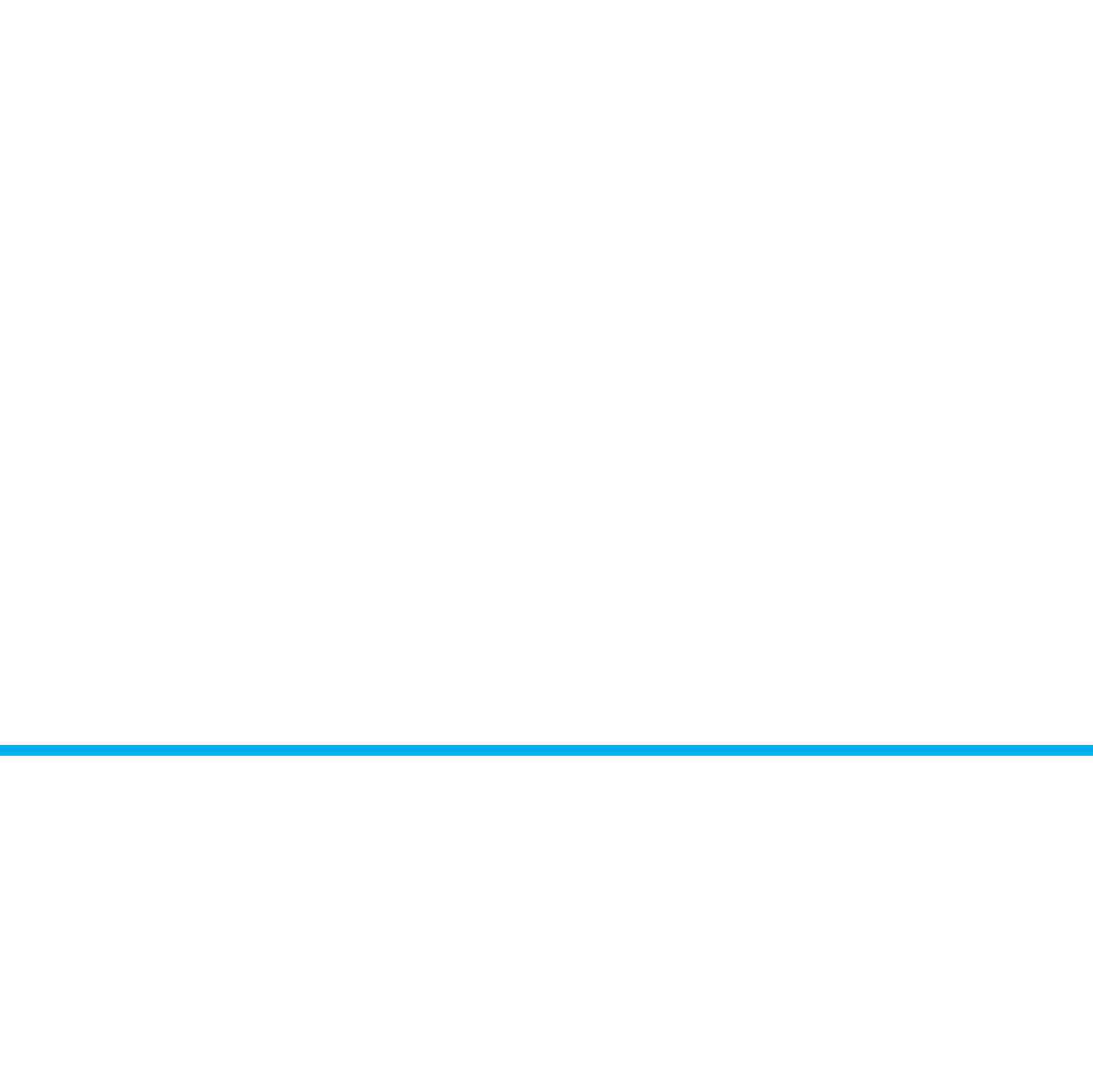

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych, zapobieganie ich izolacji i marginalizacji oraz przekonanie rodziców o znaczeniu wczesnej edukacji dla dalszego rozwoju dziecka to najważniejsze cele realizowanego w Powiecie Grudziądzkim projektu „Zawsze niech będzie słońce, zawsze niech będzie niebo, zawsze niech będę ja”. Dzięki wsparciu finansowemu z POKL w kwocie ponad miliona złotych przedszkole „Dom Małego Skrzata” dostosowane zostało do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, a 60 dzieci w wieku 3-5 lat wraz z rodzicami otrzymało wsparcie w zakresie opieki, zajęć wczesnego wspomagania, zajęć rewalidacyjnych oraz porad dotyczących wychowania.

Odkryj talent = realizuj marzenia

Odkryj swój talent!

Urząd Gminy w Aleksandrowie Kujawskim

POKL Działanie 6.3.

Projekt realizowany był na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski. Jego adresatami było 16 osób chcących nabyć nowe kwalifikacje zawodowe, które pomogą im w znalezieniu pracy.

Osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo w poszukiwaniu własnych talentów uczestniczyły w szkoleniach z zakresu florystyki i rękodzieła artystycznego. Uczestnicy zapoznali się z materiałem florystycznym, podstawowymi zasadami układania bukietów, florystyką okolicznościową oraz wykonywaniem rękodzieła artystycznego w nowoczesnej aranżacji wnętrz. Ponadto poznali zasady prowadzenia własnej działalności gospodarczej w branży florystycznej, a także techniki poszukiwania zatrudnienia, zagadnienia związane z przygotowywaniem dokumentów aplikacyjnych i reguły autoprezentacji.

Być pilotem? To możliwe!

Aeroklub Włocławski im. Stanisława Skarżyńskiego we Włocławku

POKL Poddziałanie 8.1.1

Któż z nas nie chciał w młodości zasiadać za sterami samolotu ? Zdobyć licencji pilota to dla 10 uczestników projektu organizowanego przez Aeroklub Włocławski im. Stanisława Skarżyńskiego z jednej strony urzeczywistnienie dziecięcych marzeń, z drugiej sposób na znalezienie przynoszącej wymierne korzyści finansowe profesji. Projekt Być pilotem? To możliwe! udowodnił, że dzięki funduszom europejskim człowiek jest w stanie dosłownie znaleźć się w obłokach.

Mały artysta na wsi i w mieście II

Przedszkole Niepubliczne „Bim-Bam-Bino”

Hanna Nogajska & Magda Łęgowska s.c.

POKL Poddziałania 9.1.1

Mały artysta na wsi i w mieście II to znaczący zarówno ze względu na poziom dofinansowania (blisko 3 mln złotych) jak i zasięg działalności (docelowo z pomocy skorzystało ponad 200 przedszkolaków) projekt dotyczący edukacji przedszkolnej w województwie kujawsko-pomorskim. Jego realizacja doprowadziła do podniesienia poziomu kształcenia intelektualnego i fizycznego maluchów uczęszczających do 5 oddziałów przedszkolnych ulokowanych w gminie Inowrocław i Aleksandrów Kujawski. Zgodnie z tytułem projektu szczególny nacisk został położony na edukację artystyczną. Inicjatywa doprowadziła do utworzenia blisko 200 nowych miejsc przedszkolnych, co niewątpliwie pozytywnie wpłynęło na sytuację lokalnych rodzin, starających się pogodzić życie zawodowe z wychowaniem najmłodszych. Wyróżniona została również I edycja projektu, a reportaż na jego temat został wyemitowany w programie „Kawa czy herbata” w ramach cyklu „Eurokapitałni”.

Wiedza źródłem sukcesu

Staż sukcesem naukowca – II edycja

Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości

POKL Poddziałanie 8.2.1

Czy współpraca sfery nauki i biznesu jest możliwa i jakie mogą być jej efekty? Odpowiedzią na to pytanie jest projekt Staż sukcesem naukowca – II edycja, wspomagający przepływ wiedzy między tymi dwoma światami. Współpraca szesnastu przedsiębiorstw z trzydziestoma dwoma naukowcami z województwa kujawsko-pomorskiego przyniosła wymierne efekty każdej ze stron. Udało się wypracować innowacyjne rozwiązania m.in. dla firm działających w obszarze ekoenergetyki i zielonych technologii. Pracownicy naukowcy mieli z kolei okazję podnieść swoją wiedzę i uzyskać praktyczne umiejętności dzięki płatnym stażom w przedsiębiorstwach.

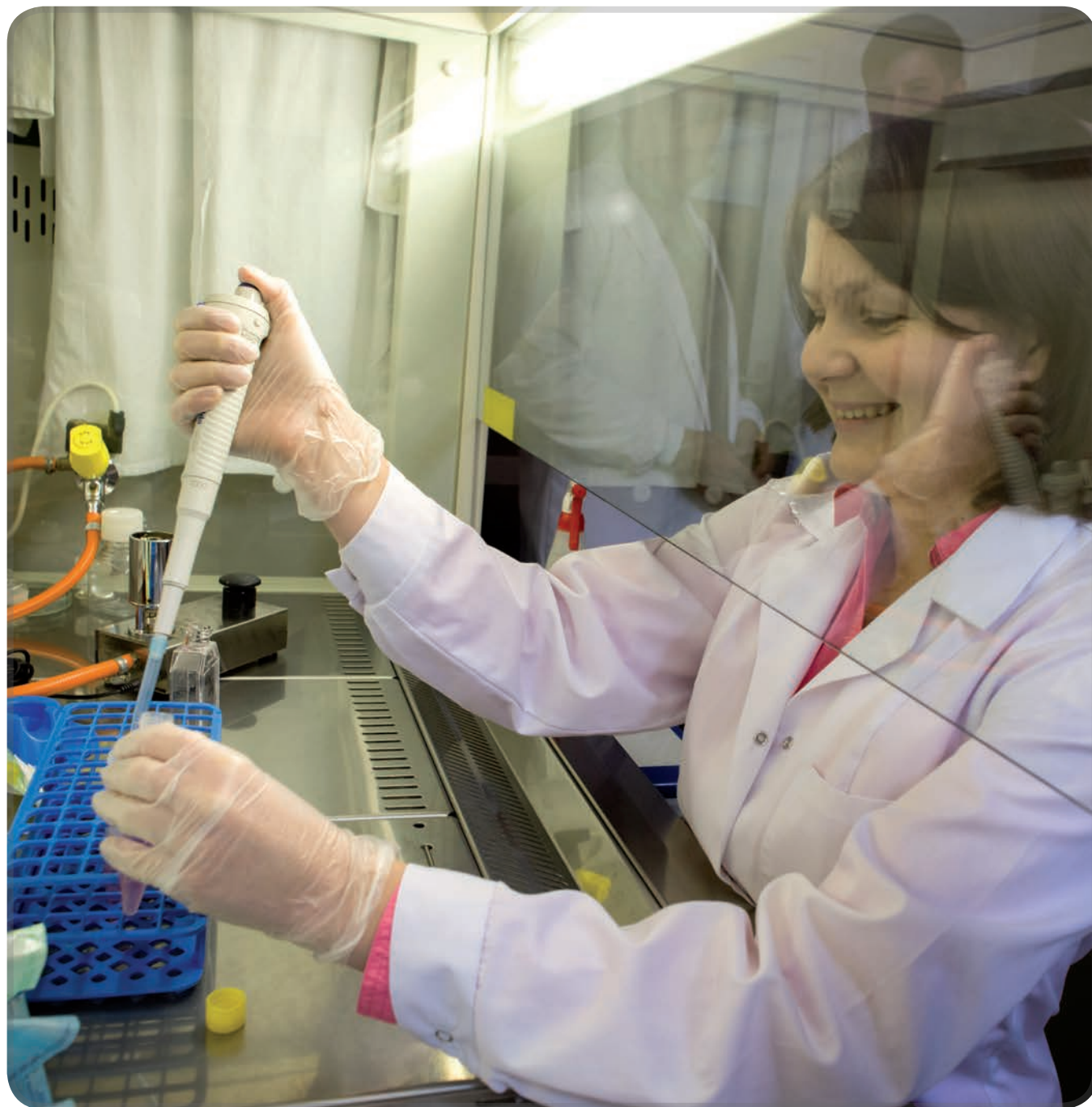
PI-PWP inLAB - Innowacyjne laboratorium współpracy nauki i biznesu

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne oddział w Bydgoszczy

POKL Poddziałanie 8.2.1

Laboratoria inLAB oraz Kwestionariusz potencjału środowiska akademickiego w zakresie prac B+R to efekty projektu POKL realizowanego przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne. Oba te narzędzia mają sprawić, że innowacyjne rozwiązania opracowywane w szkołach wyższych będą działać na rzecz gospodarki. Projekt obejmował również opracowanie nowatorskiego rozwiązania pozwalającego zwiększyć dochody szkół wyższych poprzez udrożnienie kanałów komunikacji środowiska naukowego z otoczeniem biznesowym. Dzięki specjalnym testom psychometrycznym udało się wskazać studentów i pracowników naukowych mających najlepsze predyspozycje do pracy na styku nauki i biznesu. Uczestnikami projektu były osoby oraz instytucje i podmioty z województwa kujawsko-pomorskiego. Docelowymi użytkownikami wypracowanych rozwiązań mają stać się uczelnie z naszego regionu.

Nowoczesna fizjoterapia - z teorią w praktykę

Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży w Toruniu

POKL Poddziałanie 8.1.1

Fizjoterapia czyli leczenie za pośrednictwem światła, ciepła, kąpieli, masażu, czy gimnastyki to bardzo ceniona ze względu na swoją nieinwazyjność i skuteczność metoda. Pragnąc poszerzyć i rozwinąć zakres zastosowania zabiegów 30 ośrodków fizjoterapii wraz z Europejskim Centrum Współpracy Młodzieży realizowało projekt "Nowoczesna fizjoterapia - z teorią w praktykę". W ramach inicjatywy 140 fizjoterapeutów uczestniczyło w szkoleniach dotyczących leczenia dolegliwości kręgosłupa, rehabilitacji sportowców, kobiet w ciąży oraz najmłodszych.

Szkolnictwo zawodowe podstawą rozwoju Powiatu Mogileńskiego – III

Powiat Mogileński

POKL Działanie 9.2

Szkolnictwo zawodowe podstawą rozwoju powiatu mogileńskiego to projekt wieloetapowy, a jego pierwsza edycja została zainaugurowana w roku 2009. Najważniejszymi założeniami projektu było wsparcie nauk matematyczno-przyrodniczych w szkołach zawodowych oraz dostosowanie kwalifikacji zawodowych i zdolności uczniów do potrzeb rynku pracy. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach teoretycznych i praktycznych, a także wyjazdach m.in. do Narodowego Banku Polskiego, siedziby Giełdy Papierów Wartościowych i uczelni wyższych. Zorganizowano również spotkania w gospodarstwach agroturystycznych, lokalach gastronomicznych oraz udział w targach rolnych.

POKL dla najmłodszych

SOS tu przedszkole jest

Gmina Miasta Rypin

POKL Poddziałanie 9.1.1

Odpowiednie zaplanowanie edukacji wczesnoszkolnej to szalenie ważna kwestia dla przyszłego rozwoju dziecka. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców dzisiejszych przedszkolaków, Miasto Rypin podjęło się realizacji projektu pt. „SOS tu przedszkole jest”. Poprzez utworzenie w trzech przedszkolach gminnych oddziałów integracyjnych gmina zapewniła przedszkolakom kompleksową opiekę oraz dobry start w przyszłą ścieżkę edukacyjną. W przedszkolach organizowano zajęcia rozwijające zainteresowania i predyspozycje najmłodszych. Powstała Piłkarska Akademia Przedszkolaka. Dzieci brały udział w spotkaniach logopedycznych i psychoterapeutycznych.

Dobre Przedszkole Dobry start

Gmina i Miasto Janikowo

POKL Poddziałanie 9.1.1

Nowe przedszkole w Janikowie, to efekt realizacji projektu Dobre przedszkole dobry start, który wsparciem objął grupę 15 dzieci w wieku 3-4 lat. W ramach projektu zorganizowano zajęcia specjalistyczne, które pozwoliły zniwelować szereg dysfunkcji. Dzieci wzięły udział w zajęciach językowych. Najmłodsi uczestnicy projektu korzystali z zajęć plastycznych, ekologicznych, tanecznych i gimnastycznych. Dodatkową atrakcją były zajęcia teatralne, podczas których dzieci poznały tajniki pracy aktora.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki realizowany jest w naszym regionie przez trzy instytucje:

Urząd Marszałkowski WK-P
Departament Spraw Społecznych
ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, pok. nr 1
87-100 Toruń
tel. 56 656 10 55
e-mail: ue.konsultacje@kujawsko-pomorskie.pl
www.mojregion.eu

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Szosa Chełmińska 30/32
87-100 Toruń
tel. 56 669 39 39
fax. 56 669 39 84
e-mail: promocjaefs@wup.torun.pl
www.pokl.wup.torun.pl

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
ul. Słowackiego 114
87-100 Toruń
tel. 56 610 21 51
e-mail: informacja.pokl@ropstorun.home.pl
www.efs.ropstorun.pl

Informacji o Europejskim Funduszu Społecznym można szukać także w regionalnych ośrodkach EFS:

Regionalny Ośrodek EFS w Bydgoszczy
ul. Długa 34
85-034 Bydgoszcz
tel. 52 322 67 20
e-mail: info_bydgoszcz@roefs.pl
www.bydgoszcz.roefs.pl

Regionalny Ośrodek EFS w Toruniu
Plac Św. Katarzyny 9
87-100 Toruń
tel. 56 652 22 40
fax. 56 652 22 41
e-mail: info_torun@roefs.pl
www.torun.roefs.pl

Autorem zdjęć wykorzystanych w publikacji jest Jacek Smarz

Nakład: 1 500 egzemplarzy

Projekt, skład, druk i oprawa:
Grafpol Agnieszka Blicharz-Krupińska
ul. Czarnieckiego 1
53-650 Wrocław
tel. 507 096 545; fax 71 797 88 80

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Egzemplarz bezpłatny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

www.mojregion.eu

Człowiek - najlepsza inwestycja

mojregion.eu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

